

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

czerwiec 2004

W dniu 28.05.2004 odbył się XI Wykład im. Wojtka Pulikowskiego, który w tym roku wygłosił dr Andrzej Weber z Uniwersytetu Warszawskiego. Tytuł wykładu brzmiał: „Topologiczne własności grup algebraicznych”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 25.05.2004 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Urbańskiej-Motyki z Instytutu Matematyki Uniwersytetu Zielonogórskiego, słuchaczki (w trybie zaocznym) Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale. Tytuł rozprawy brzmiał: „Estymacja komponentów wariancyjnych metodą największej wiarygodności w mieszanych modelach liniowych”. Jej promotorem był dr hab. Stefan Zontek, profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego, a recenzentami: prof. dr hab. Radosław Kala (Katedra Metod Matematycznych i Statystycznych Akademii Rolniczej w Poznaniu) i prof. dr hab. Mirosław Krzyśko (UAM). W wyniku obrony komisja postanowiła wystąpić do Rady Wydziału z wnioskiem o nadanie mgr A. Urbańskiej-Motyce stopnia naukowego doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 4.06.2004 wszczęto postępowanie w sprawie nadania tytułu naukowego prof. drowi hab. Zbigniewowi Palce. W skład komisji weszli: prof. dr hab. Henryk Hudzik (przewodniczący), prof. dr hab. Lech Drewnowski (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Tadeusz Batóg, prof. dr hab. Michał Karoński, prof. dr hab. Jerzy Kąkol, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko, prof. dr hab. Ireneusz Kubiacyk i prof. dr hab. Paulina Pych-Taberska.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu wszczęto przewod doktorski mgr Annie Pankowskiej, słuchaczce Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale. Rada zatwierdziła temat rozprawy, który brzmi „Uogólnione IF-zbiory i ich zastosowania do konstrukcji algorytmów grupowego podejmowania decyzji z rozmytymi relacjami preferencji” oraz powołała na promotora prof. dra hab. Macieja Wygralaka. Rada zatwierdziła też następujący zakres egzaminów doktorskich: dyscyplina podstawowa — teoria zbiorów rozmytych i teoria mnogości, dyscyplina dodatkowa — filozofia matematyki oraz język obcy — angielski.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek Wydziału Fizyki o nadanie godności doktora honoris causa UAM profesorowi Robertowi Pecorze.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 4.06.2004 nadała mgr Agnieszce Urbańskiej-Motyce stopień naukowy doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję w przewodzie doktorskim mgra Tomasza Góreckiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale, w następującym składzie: prof. dr hab. Zbigniew Palka (przewodniczący), prof. dr hab. Henryk Hudzik (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Mirosław Krzyśko (promotor), prof. dr hab. Roman Zmysłony (Instytut Matematyki Uniwersytetu Zielonogórskiego; recenzent i egzaminator), prof. dr hab. Krystyna Katulska (recenzent i egzaminator), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z historii matematyki) oraz prof. dr hab. Jerzy Kąkol, prof. dr hab. Ireneusz Kubiaczyk i prof. dr hab. inż. Aleksander Waszak (członkowie).

* * * * *

Rada Wydziału wyraziła zgodę na mianowanie dra hab. Tomasza Schoena z Zakładu Matematyki Dyskretnej na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat.

* * * * *

Na posiedzeniu w dniu 4.06.2004 Rada Wydziału wyraziła zgodę na mianowanie prof. dra hab. Kazimierza Wiertelaka z Zakładu Algebry i Teorii Liczb na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony.

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta drowi Mieczysławowi Cichoniowi z Zakładu Równań Różniczkowych.

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o przedłużenie zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego prof. drowi hab. Tadeuszowi Batogowi do końca grudnia 2004 r.

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o zatrudnienie na naszym Wydziale na stanowisku profesora nadzwyczajnego w wymiarze 1/2 etatu w roku akademickim 2004/2005 prof. dra hab. Andrzeja Marciniaka z Politechniki Poznańskiej.

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o zatrudnienie na stanowisku adiunkta w wymiarze 1/2 etatu w roku akademickim 2004/2005 dra inż. Jana Kniata z Politechniki Poznańskiej.

* * * * *

Rada zaopiniowała również pozytywnie wniosek o zatrudnienie na stanowisku starszego wykładowcy w wymiarze 1/2 etatu w roku akademickim 2004/2005 dra inż. Krzysztofa Bucholca z Politechniki Poznańskiej.

* * * * *

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 4.06.2004 zaopiniowała pozytywnie wniosek o zatrudnienie na stanowisku profesora zwyczajnego w wymiarze 1/4 etatu w roku akademickim 2004/2005 prof. dra hab. Dobiesława Bobrowskiego oraz prof. dra hab. Juliana Musielaka.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału przyjęła uchwałę wprowadzającą zmiany w regulaminie studiów dotyczące skreśleń po pierwszym roku studiowania.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 4.06.2004 odbyło się kolokwium habilitacyjne dra Macieja Kandulskiego z Zakładu Teorii Obliczeń. Przedstawił on rozprawę habilitacyjną pt. „Języki ciągowe i drzewiaste generowane przez warianty rachunku Lambeka”. Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym byli: prof. dr hab. Ewa Orłowska (Instytut Łączności, Warszawa), prof. dr hab. Andrzej W. Mostowski (Instytut Matematyki Uniwersytetu Gdańskiego), prof. dr Johann van Benthem (Uniwersytet w Amsterdamie, Holandia oraz Stanford University) oraz prof. dr hab. Wojciech Buszkowski (UAM). W wyniku kolokwium oraz wygłoszonego wykładu habilitacyjnego pt. „Logiki liniowe i sieci dowodowe” Rada Wydziału nadała drowi M. Kandulskiemu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie informatyki.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Uniwersytet ma rację bytu, oczywiście, ale nie powinien po prostu uczyć zawodu, lecz wyrabiać w studentach kulturę umysłową. Kształcenie akademickie to nie szkółka, lecz wytwarzanie specyficznego klimatu i etosu — poznawczego i moralnego. Poziom naukowy prac, które tu powstają, jest bardzo ważny, ale nie wyczerpuje pojęcia „uniwersytet”. Istnieją specyficzne wartości akademickie. Uniwersytet to przestrzeń, w której dokonuje się wspólne docieranie do prawdy, nacechowane bezwzględną uczciwością intelektualną i solidnością. Chodzi tu więc także o pracę wychowawczą i doskonalenie moralne — wolne od wszelkiej ideologicznej indoktrynacji. Wiedza, którą powinien przekazywać uniwersytet, to ogólne wykształcenie w zakresie wielkiej tradycji europejskiej, grecko-lacińskiej. Dlatego niezbędny jest nawrót do obydwu języków klasycznych. Uniwersytet, aby był prawdziwym uniwersytetem, musi wrócić do pewnych niezbędnych rozwiązań. Powinny na uniwersytet powrócić medycyna i teologia. Myślę o teologii ekumenicznej i wielokierunkowej.

S. Swieżawski, w: *Rzeczpospolita* 119 (6802), 22–23 maja 2004

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Michał Karoński został wybrany do Komitetu Badań Naukowych. Został też przewodniczącym Sekcji P03 Komitetu.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 5.06.2003 odbyło się absolutorium studentów naszego Wydziału.

★ ★ ★ ★ ★

300 lat temu urodził się Gabriel Cramer (ur. 31.07.1704 w Genewie, zm. 4.01.1752 w Bagnols-sur-Céze). Do szkół uczęszczał w swoim rodzinnym mieście. W wieku lat 18 przedstawił rozprawę na temat dźwięku. W roku 1724 utworzono dla niego i dla G.L. Calandriniego katedrę matematyki na uniwersytecie w Genewie. Obaj prowadzili na zmianę wykłady, podczas gdy drugi z nich odbywał podróże naukowe. W ramach takich podróży Cramer współpracował z braćmi Bernoulli, studiował matematykę i astronomię w Cambridge, przebywał w ośrodkach naukowych w Oxfordzie, Paryżu i w Holandii. W roku 1734 został profesorem filozofii w Genewie, objął jednak to stanowisko dopiero w roku 1750. Z powodów zdrowotnych opuścił w końcu roku 1751 Genewę i wyjechał do południowej Francji. W czasie podróży zmarł.

Najważniejszą pracą Cramera jest „*Introduction á l’analyse des lignes courbes algébriques*” (1750), Zajmował się tam m.in. rozwiązywaniem układów równań za pomocą wyznaczników (reguła Cramera), teorią krzywych algebraicznych, geometrycznym wyznaczaniem rozwiązań równań, teorią szeregów, systematyzacją krzywych płaskich i ich własnościami. Inne jego dokonania naukowe to wydanie dzieł Jana Bernoulliego (1742) i korespondencji Jana Bernoulliego i Gottfrieda Wilhelma Leibniza (1745).

R.M.

* * * * *

W dniach 31.05–4.06.2004 gościem Zakładu Logiki Matematycznej był prof. dr Thomas Bedürftig z Uniwersytetu w Hanowerze (Niemcy).

* * * * *

W dniach 31.05–12.06.2004 gościem Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych był prof. Javier Gutierrez Garcia z Universidad del Pais Vasco w Bilbao (Hiszpania).

* * * * *

Gościem Zakładu Metod Numerycznych był w dniach 5–12.06.2004 prof. Gordon Sinnamon z University of Western Ontario (Kanada). W dniu 8.06.2004 wygłosił on wykład pt. „Pushing mass and transferring monotonicity”.

* * * * *

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski z Zakładu Algebry i Teorii Liczb przebywał w dniach 23–27.05.2004 w Moguncji (Niemcy), gdzie brał udział w *Tagung über elementare und analytische Zahlentheorie*.

* * * * *

Dr Maciej Kandulski z Zakładu Teorii Obliczeń przebywał w dniach 6–12.06.2004 w Montpellier (Francja), gdzie uczestniczył w konferencji *Categorical Grammars, an Efficient Tool for Natural Language*.

* * * * *

Prof. dr hab. Andrzej Ruciński z Zakładu Matematyki Dyskretnej przebywać będzie w dniach 9–24.06.2004 w Sydney (Australia), gdzie prowadzić będzie badania naukowe.

WARSZTATY MATEMATYCZNE DLA SZKÓŁ ŚREDNICH

W dniach 22-24 kwietnia odbyły się na naszym Wydziale Warsztaty Matematyczne dla Szkół Średnich. Była ta szósta edycja tej dorocznej imprezy.

Warsztaty pomyślane są jako uzupełnienie Międzyszkolnego Koła Matematycznego dla uczniów poznańskich i podpoznańskich liceów prowadzonego przez Prof. Pawałowskiego. Niestety nie mogą brać w nim udziału uczniowie z dalszych zakątków Wielkopolski. Z drugiej strony to spośród nich pochodzi wielu olimpijczyków. Dlatego w roku 1998 zaproponowałem ówczesnemu Dziekanowi Prof. Karońskiemu organizację obozu naukowego dla licealistów. Po dyskusjach powstała forma, która zachowała się właściwie do dziś: zapraszamy grupy uczniów pod opieką nauczycieli matematyki z kilku liceów mających osiągnięcia w Olimpiadzie Matematycznej (w sumie zwykle 20–25 uczniów i 4–5 nauczycieli), którzy w ciągu dwóch dni (zwykle piątek–sobota) wysłuchują kilku wykładów lub biorą udział w warsztatach zadaniowych, zapoznają się z infrastrukturą Wydziału, z warunkami przyjęć, z oferowanymi studiami i spotykają się z władzami Wydziału. Cel jest podwójny: popularyzacja matematyki i promocja Wydziału wśród uczniów i zaangażowanych nauczycieli (szczególnie w obecnych warunkach, mogą oni stać się propagatorami studiów u nas). Idea warsztatów cieszy się poparciem i niesłabnącą życzliwością obecnego Dziekana.

W ciągu tych lat odwiedziło nas ok. 150 uczniów (niektórzy to nasi obecni studenci) i ponad 20 nauczycieli, którzy — mamy nadzieję — informują swoich uczniów, jak wspaniale jest studiować w Poznaniu na Umultowskiej 87. A my marzymy, jak wspaniale byłoby, gdyby wszyscy studenci byli tak zaangażowani, żywo reagujący i pomysłowi, jak przyjeżdżająca do nas na Warsztaty młodzież. Reakcje szkół, do których wysyłamy zaproszenie jest zwykle bardzo pozytywna (czasem entuzjastyczna), choć mieliśmy i przypadki braku reakcji (albo reakcji: my nie mamy czasu, nie ma nauczyciela, który by pojechał z młodzieżą ...) Trzeba podkreślić, że zaproszone szkoły nie ponoszą kosztów. Niekiedy opiekunowie grup wręcz od razu pytają się, czy mogą za rok liczyć na zaproszenie. Ograniczenia w liczbie zaproszeń są tu częściowo finansowe, ale bardziej wynikają z wielkości grupy, dla której można prowadzić zajęcia, z którą można w pełni prowadzić dialog. Kryterium zaproszenia to udział uczniów z danej szkoły w I etapie Olimpiady Matematycznej (jako świadectwo, że „coś się w szkole matematycznie dzieje”). W tym roku gościliśmy grupy z Turku (tamtejsza szkoła organizuje co roku święto matematyki), Ostrowa, Leszna (ILO — szkoła bardzo aktywna w poszukiwaniu dodatkowych atrakcji naukowych dla swoich uczniów), Chodzieży (bardzo entuzjastycznie przyjęte zaproszenie) i Pleszewa (chyba najmocniejsza pozapoznańska szkoła, jeśli chodzi o Olimpiadę Matematyczną).

W ciągu minionych lat wiele koleżanek i kolegów, dla idei (i oczywiście za darmo) przygotowało wspaniałe zajęcia dla młodych entuzjastów matematyki. W bieżącym roku dr B. Sołtys opowiadał o twierdzeniach o punkcie stałym, prof. R. Murawski „O potęgze i słabościach metody aksjomatycznej: od Euklidesa do Gödla i komputerów”. Dr hab. T. Schoen mówił o elementach addytywnej teorii liczb, dr M. Bednarska przeprowadziła do tego wykładu warsztaty zadaniowe (uczniowie z marszu rozwiązywali zadania ...), a dr D. Bugajewski przygotował odczyt o innym spojrzeniu na płaszczyznę. Tradycyjnie jednym z elementów Warsztatów jest spotkanie z informatyką, które zawsze prowadzi

dr W. Kurc przy pomocy asystentów studenckich. Z uczestnikami spotkał się w imieniu władz Wydziału prof. M. Mastyło.

W trakcie Warsztatów — też tradycyjnie — odbywa się uroczystość wręczenia nagród za wyniki w wielkopolskim etapie Olimpiady Matematycznej. W tym roku nagrodzono 4 uczniów: Bartłomieja Etenkowskiego z I LO w Koninie (uczeń p. prof. Barbary Tylak), Karolinę Grzesiak z I LO w Ostrowie (uczennica p. prof. Elżbiety Kostro), Krzysztofa Pogłodzińskiego z LO we Wrześni (uczeń p. prof. Macieja Baranowskiego) i Pawła Skórzewskiego z LO Marii Magdaleny w Poznaniu (uczeń p. prof. Łukasza Raczkowskiego, drugoklasista!). Dwóch pierwszych to finaliści Olimpiady. Potem odczyt o kolorowaniu grafów wygłosił prof. Karoński.

Trudno oczywiście mówić o efektach — one, jeśli są, to mają charakter długofalowy. Oczywiście Warsztaty kosztują (spanie, jedzenie), ale to inwestycja rzędu jednego średniego wyjazdu zagranicznego — sądzę, że bardzo opłacalna. Do dziś pamiętam owację, jaką uczestnicy warsztatów kilka lat temu zgotowali prof. Łuczakowi po jego błyskotliwym wykładzie o ordynacjach wyborczych i matematycznych problemach związanych z pojęciem sprawiedliwego systemu głosowania — to są chwile, które upewniają o celowości organizowania takich imprez.

Na koniec chciałem gorąco podziękować koleżankom i kolegom, którzy powiedzieli tak, gdy prosiłem ich o przygotowanie odczytu (są i tacy, którzy zrobili to w tym roku po raz któryś), p. Elżbiecie Horyńskiej, która tradycyjnie załatwiła logistykę, no i last but not least Dziekanowi prof. Palce za zrozumienie i „kasę”.

Z programami warsztatów w latach ubiegłych można się zapoznać pod adresem:

`atos.wmid.amu.edu.pl/~warsztaty`

Prof. dr hab. Paweł Domański

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (`rmur@math.amu.edu.pl`)

`http://www.wmid.amu.edu.pl`